LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. rugpjūčio 26 d.
(byla Nr. AG1-314/11-2026)
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Lionelos Gelmanienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Beatos Labutytės,
Sekretoriaujant B. A.,
dalyvaujant pareiškėjo A. K. atstovui advokatui A. G.,

viešame Komisijos 2026 m. rugpjūčio 25 d. posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo A. K. skundą dėl atsakovės Kauno rajono savivaldybės administracijos 2026 m. birželio 12 d. sprendimo Nr. *[duomenys neskelbtini]* panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus. Trečiasis suinteresuotas asmuo – J. K.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas A. K., atstovaujamas advokato A. G., kreipėsi į Komisiją su skundu atsakovei Kauno rajono savivaldybės administracijai, kuriuo prašo panaikinti Kauno rajono savivaldybės administracijos 2026 m. birželio 12 d. raštą Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl atsisakymo leisti pradėti rengti valstybinės žemės sklypo, esančio Kauno r. sav., *[duomenys neskelbtini]*, formavimo ir pertvarkymo projektą (ZSFP-*[duomenys neskelbtini]*)“ ir įpareigoti Kauno rajono savivaldybės administraciją per Komisijos nustatytą terminą priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl pareiškėjo prašymo.

Skunde nurodo, kad pareiškėjas yra pastato – ūkio pastato, pažymėto plane 1I1/ž, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, esančio Kauno r. sav., *[duomenys neskelbtini]* (toliau – Ginčo pastatas), savininkas. Siekdamas pasinaudoti, jo vertinimu, įstatymo garantuota ir teismų praktikoje ginama teise lengvatine (ne aukciono) tvarka nuomoti ar pirkti Ginčo pastatu užstatytą ir jo eksploatavimo tikslais naudojamą valstybinę žemę, pareiškėjas per Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinę sistemą (toliau – ŽPDRIS) kreipėsi su prašymu organizuoti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimą (toliau – Prašymas).

Kauno rajono savivaldybės administracija (toliau – Administracija, atsakovė) 2026 m. birželio 12 d. raštu Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl atsisakymo leisti pradėti rengti valstybinės žemės sklypo, esančio Kauno r. sav., *[duomenys neskelbtini]*, formavimo ir pertvarkymo projektą (ZSFP-*[duomenys neskelbtini]*)“ (toliau – skundžiamas Sprendimas, Sprendimas) atsisakė leisti pradėti rengti valstybinės žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą (toliau – Projektas).

Pareiškėjas mano, kad skundžiamas Sprendimas nepagrįstas ir naikintinas.

Pareiškėjas remiasi Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 1 punkto bei 11 straipsnio 5 dalies nuostatomis ir nurodo, kad, būdamas Ginčo pastato savininku, turi įstatyme įtvirtintą teisę lengvatine (ne aukciono) tvarka nuomoti ar pirkti valstybei priklausančią žemę,

reikalingą pastatui eksploatuoti. Šią savo poziciją pareiškėjas grindžia ir Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 30 d. nutartimi civilinėje byloje Nr. 3K-3-550/2013.

Pareiškėjas atkreipia dėmesį į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 15 d. nutarimo Nr. 1443 „Dėl valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos mėgėjų sodo teritorijoje“ (toliau – Nutarimas) 2.2 papunktį. Nurodo, kad pagal šią nuostatą mėgėjų sodo teritorijoje naudojami valstybinės žemės sklypai parduodami ir išnuomojami pagal sodo suplanavimo projektą, parengtą ir patvirtintą iki Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo įsigaliojimo – 1996 m. sausio 1 d., o mėgėjų sodo teritorijos valstybinės žemės plotai, pagal sodo suplanavimo projektą nesuformuoti atskirais valstybinės žemės sklypais, projektuojami pagal mėgėjų sodo teritorijos ar jos dalies žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą.

Pareiškėjo teigimu, jis būtent ir siekia prie jam priklausančio Ginčo pastato esančioje, atskiru valstybinės žemės sklypu nesuformuotoje mėgėjų sodo teritorijoje suprojektuoti valstybinės žemės sklypą pagal atitinkamos mėgėjų sodo teritorijos dalies žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą. Todėl aplinkybė, kad šiuo metu prie Ginčo pastato atskiras valstybinės žemės sklypas nėra suformuotas, pareiškėjo vertinimu, negali būti teisėtas pagrindas atsisakyti pradėti būtent tokio sklypo formavimo procedūrą.

Pareiškėjas pažymi, kad skundžiamame Sprendime nėra nurodyta konkreti teisės norma, pagal kurią prie teisėtai įregistruoto statinio negalėtų būti formuojamas žemės sklypas vien dėl to, kad statinys yra teritorijoje, kurią atsakovė laiko sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo teritorija. Pareiškėjo vertinimu, Administracija nepaaiškino, kodėl jo situacijai netaikytinos teisės normos, tiesiogiai reglamentuojančios pagal sodo suplanavimo projektą atskirais sklypais nesuformuotų valstybinės žemės plotų projektavimą.

Pareiškėjas taip pat nurodė, kad Sprendime pateikta apskundimo tvarka realiai nebuvo galima pasinaudoti, nes ŽPDRIS nebuvo realizuota techninė galimybė pateikti skundą NŽT struktūriniam padaliniui, atsakingam už priežiūrą. Dėl šių aplinkybių pareiškėjas prašė atnaujinti skundo padavimo terminą. Šis procesinis prašymas Komisijos narės (pranešėjos) 2026 m. liepos 21 d. rezoliucija buvo patenkintas.

Pareiškėjo nuomone, dėl jo skunde nurodytų priežasčių skundžiamas Sprendimas yra naikintinas įpareigojant atsakovę per Komisijos nustatytą terminą priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl pareiškėjo prašymo.

Atsakovė Kauno rajono savivaldybės administracija su pareiškėjo skundu nesutinka ir prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime į pareiškėjo skundą atsakovė pirmiausia ginčija Komisijos kompetenciją nagrinėti pareiškėjo skundą. Nurodo, kad ginčo teisinius santykius reglamentuoja Žemės įstatymas, Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymas, Nutarimas ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2025 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. D1-190 patvirtintos Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklės (toliau – Taisyklės).

Atsakovė remiasi Žemės įstatymo 40 straipsnio 5 dalimi ir teigia, kad įstatymų leidėjas pavedė Taisyklėse nustatyti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų finansavimo, rengimo, derinimo, visuomenės informavimo, tikrinimo, tvirtinimo, keitimo ir koregavimo tvarką.

Atsakovė pažymi, kad iki 2025 m. lapkričio 27 d. galiojusiame reguliavime organizatoriaus sprendimai atsisakyti organizuoti Projekto rengimą galėjo būti skundžiami administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui, tačiau nuo 2025 m. lapkričio 28 d. įsigaliojusios Taisyklių 77 punkto nuostatos nustatė kitokią tvarką. Pagal skundžiamo Sprendimo priėmimo metu galiojusį Taisyklių 77 punktą organizatoriaus sprendimai atsisakyti organizuoti Projekto rengimą per 20 darbo dienų nuo jų paskelbimo ŽPDRIS dienos gali būti skundžiami per ŽPDRIS NŽT struktūriniam padaliniui, atsakingam už priežiūrą, o šis padalinys per 10 darbo dienų nuo skundo gavimo ŽPDRIS dienos pateikia motyvuotą atsakymą, kuris gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui.

Atsakovės vertinimu, ši Taisyklių nuostata nustato specialiąją išankstinę ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarką, todėl pareiškėjas prieš kreipdamasis į Komisiją privalėjo Sprendimą apskųsti NŽT struktūriniam padaliniui. Atsakovė teigia, kad techninės kliūtys pateikti skundą per ŽPDRIS negali

pakeisti teisės aktais nustatytos kompetencijos ir suteikti Komisijai įgaliojimų nagrinėti ginčą, kuris, jos vertinimu, pirmiausia nagrinėtinas NŽT.

Atsakovė taip pat nurodo, kad, pareiškėjui nepavykus pateikti skundo per ŽPDRIS, jis galėjo kreiptis tiesiogiai į NŽT, pateikti dokumentus kitomis elektroninių ryšių priemonėmis ar kreiptis į NŽT dėl pagalbos. Atsakovės nuomone, Komisija 2026 m. liepos 21 d. priimdama skundą nagrinėti bei atnaujindama jo padavimo terminą netinkamai įvertino skundo priėmimo procesines prielaidas.

Dėl ginčo esmės atsakovė nurodo, kad pareiškėjas bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise disponuoja Ginčo pastatu. Nekilnojamojo turto registro duomenimis, jo pagrindinė naudojimo paskirtis yra pagalbinio ūkio, o paskirties grupė – pagalbinių.

Atsakovė nurodo, kad iš pareiškėjo pateikto sodininkų bendrijos „*[duomenys neskelbtini]*“ generalinio plano matyti, jog Ginčo pastatas stovi šios sodininkų bendrijos teritorijoje ir prie jo nėra suformuoto atskiro žemės sklypo, turinčio nustatytas ribas, numerį ir plotą. Atsakovės vertinimu, ši aplinkybė patvirtina, kad pastatas yra sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo teritorijoje.

Atsakovė remiasi Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 6 dalies nuostata, pagal kurią mėgėjų sodo teritorijoje žemės sklypai formuojami ir pertvarkomi pagal žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą Žemės įstatymo ar Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka.

Atsakovė taip pat remiasi Nutarimo 1 punktu, 2.2 ir 2.3 papunkčiais. Nurodo, kad pagal Nutarimo 2.2 papunktį mėgėjų sodo teritorijos valstybinės žemės plotai, pagal sodo suplanavimo projektą nesuformuoti atskirais valstybinės žemės sklypais, projektuojami pagal mėgėjų sodo teritorijos ar jos dalies žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą, o pagal Nutarimo 2.3 papunktį toks projektas rengiamas visai mėgėjų sodo teritorijai arba tai jos daliai, kurioje formuojami parduodami ar išnuomojami valstybinės žemės sklypai. Tačiau atsakovė pažymi, kad Nutarimo nuostatos savaime nesuteikia kiekvienam statinio savininkui teisės įsigyti ar išsinuomoti valstybinės žemės sklypą. Atsakovė remiasi Nutarimo 3 punkto nuostatomis ir teigia, kad teisę pirkti valstybinės žemės sklypus turi tik jose nurodytus kriterijus atitinkantys asmenys. Pareiškėjas, atsakovės vertinimu, nepateikė dokumentų, patvirtinančių, kad jo siekiama suformuoti valstybinė žemė jam būtų suteikta teisės aktų nustatyta tvarka arba naudojama įstatymo, administracinio akto, teismo sprendimo, sandorio ar kitu įstatymo nustatytu pagrindu.

Atsakovė taip pat nurodo vertinusi sodininkų bendrijos „*[duomenys neskelbtini]*“ valdybos posėdžio protokolą Nr. *[duomenys neskelbtini]*, kuriuo pritarta fizinio asmens iniciatyvai rengti žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą. Jos nuomone, toks bendrijos valdybos pritarimas nėra teisinis pagrindas pareiškėjui įgyti valstybinės žemės sklypą ir nepaneigia Žemės įstatyme bei Nutarime nustatytų sąlygų.

Atsakovė remiasi Žemės įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 1 punktu ir teigia, kad nors valstybinė žemė tam tikrais atvejais išnuomojama be aukciono, kai ji užstatyta asmeniui nuosavybės teise priklausančiais statiniais ir naudojama jiems eksploatuoti, ši teisės norma numato ir išimtis. Atsakovės vertinimu, Ginčo pastato pagrindinė naudojimo paskirtis – pagalbinio ūkio – leidžia jį vertinti kaip pagalbinio pobūdžio statinį, neturintį savarankiškos aiškios funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo arba ūkinės veiklos pobūdžio, todėl vien jo buvimas valstybinėje žemėje nesudaro pagrindo valstybinę žemę pareiškėjui išnuomoti ne aukciono būdu.

Analogiškai atsakovė aiškina Žemės įstatymo 11 straipsnio 5 dalies 1 ir 2 punktus. Ji pabrėžia, kad įstatyme reglamentuojamas valstybinės žemės sklypų ar jų dalių, o ne abstrakčiai nesuformuotos valstybinės žemės pardavimas. Atsakovės vertinimu, atsižvelgiant į Ginčo pastato pagalbinę paskirtį, nesuformuotą valstybinę žemę ir duomenų apie pareiškėjo teisėtą jos naudojimo pagrindą nebuvimą, pareiškėjas nėra subjektas, turintis teisę be aukciono pirkti valstybinę žemę Ginčo pastatui eksploatuoti.

Atsakovė nesutinka ir su pareiškėjo nuoroda į Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 30 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-550/2013. Atsakovė nurodo, kad toje byloje nagrinėti valstybinės žemės nuomos sutarties nutraukimo, prevencinio ieškinio ir įrodymų vertinimo klausimai, todėl jos faktinės aplinkybės nesutampa su nagrinėjamos bylos aplinkybėmis ir ši nutartis negali būti laikoma precedentu šiam ginčui.

Atsakovė teigia, kad skundžiamame Sprendime nurodytas ginčą reglamentuojantis teisinis pagrindas ir faktinės aplinkybės, kuriomis grindžiamas atsisakymas tenkinti pareiškėjo Prašymą, todėl Sprendimas atitinka VAĮ reikalavimus, yra išsamus ir tinkamai motyvuotas.

Atsakovė taip pat nurodė, kad Ginčo pastatas bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise priklauso ne tik pareiškėjui, bet ir J. K., todėl prašė ją įtraukti į bylą trečiuoju suinteresuotu asmeniu. Atsiliepime atsakovė prašė pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą ir bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka.

Trečiasis suinteresuotas asmuo J. K., kuri yra Ginčo pastato bendraturtė ir kartu su pareiškėju ŽPDRIS prašyme nurodyta kaip planavimo iniciatorė, iki Komisijos posėdžio atsiliepimo į pareiškėjo skundą nepateikė.

Skundas tenkinamas.

Byloje kilo ginčas dėl Kauno rajono savivaldybės administracijos 2026 m. birželio 12 d. sprendimo Nr. *[duomenys neskelbtini]*, kuriuo atsisakyta leisti pradėti rengti valstybinės žemės sklypo, esančio Kauno r. sav., *[duomenys neskelbtini]*, formavimo ir pertvarkymo projektą (ZSFP-*[duomenys neskelbtini]*), teisėtumo ir pagrįstumo.

Remiantis bylos medžiaga nustatytos ginčui spręsti aktualios faktinės aplinkybės:

1. Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės 2026 m. liepos 15 d. išrašu nustatyta, kad A. K. ir J. K. bendrosios jungtinės sutuoktinių nuosavybės teise priklauso pastatas – ūkio pastatas, unikalus Nr. *[duomenys neskelbtini]*, esantis Kauno r. sav., *[duomenys neskelbtini]*. Pastato pagrindinė naudojimo paskirtis – pagalbinio ūkio, paskirties grupė – pagalbinių, užstatytas plotas – 80 kv. m.

2. Per ŽPDRIS pateiktame Prašyme planavimo iniciatoriais nurodyti A. K. ir J. K. Planuojama teritorija – Kauno r. sav., *[duomenys neskelbtini]*, nurodytas jos plotas – 0,0538 ha, Projekto tikslas – formuoti naujus valstybinės žemės sklypus. Skundžiamame Sprendime nurodyta, kad Prašymas per ŽPDRIS pateiktas 2026 m. balandžio 28 d., paslaugos Nr. ZSFP-*[duomenys neskelbtini]*.

3. Kauno rajono savivaldybės administracija 2026 m. birželio 12 d. Sprendimu Nr. *[duomenys neskelbtini]* atsisakė leisti pradėti rengti Projektą.

Sprendime nurodyta, kad mėgėjų sodo žemės sklypų formavimą ir pertvarkymą, pardavimą arba nuomą reglamentuoja Sodininkų bendrijų įstatymas. Sprendime, įvardijant Sodininkų bendrijų įstatymo 2 straipsnio 5 „punktą“, pateikta mėgėjų sodo teritorijos sąvoka, pagal kurią mėgėjų sodo teritorija yra savivaldybės ar jos dalies bendrojo plano sprendiniuose pažymėta, teisės aktu mėgėjų sodininkystei skirta teritorija, suformuota pagal žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą ir suskirstyta į sodininkų ir kitų asmenų nuosavybės ar kitomis teisėmis valdomus sodo sklypus ir bendrojo naudojimo žemę. Sprendime, įvardijant Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 1 „punktą“, nurodyta, kad mėgėjiško sodo teritoriją sudaro sodininkų ir kitų asmenų, įsigijusių mėgėjiško sodo teritorijoje sodo sklypą, naudojama nuosavybės ar kitomis teisėmis valdomų sklypų ir bendrojo naudojimo žemė, kuri teisės aktais buvo skirta mėgėjiškai sodininkystei plėtoti arba priskirta pagal vėliau patikslintą bendrijos teritorijos žemėtvarkos projektą ar kitą teritorijų planavimo dokumentą. Sprendime, įvardijant Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 6 „punktą“, nurodyta, kad žemės sklypai mėgėjų sodų teritorijoje formuojami ir pertvarkomi vadovaujantis sodo suplanavimo projektu, o jeigu jo nėra arba jis tikslinamas – pagal žemės valdos projektą (žemėtvarkos projektą) arba detalųjį planą. Sprendime taip pat pacituotas Nutarimo 2.2 papunktis, nurodant, kad mėgėjų sodo teritorijoje naudojami valstybinės žemės sklypai parduodami ir išnuomojami pagal sodo suplanavimo projektą, parengtą ir patvirtintą iki Teritorijų planavimo įstatymo įsigaliojimo – 1996 m. sausio 1 d., o mėgėjiško sodo teritorijos valstybinės žemės plotai, pagal sodo suplanavimo projektą nesuformuoti atskirais valstybinės žemės sklypais, „projektuojami, parduodami ir išnuomojami pagal mėgėjiško sodo teritorijos žemėtvarkos projektą arba mėgėjiško sodo teritorijos detalųjį planą“. Toliau Sprendime nurodyta, kad šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas numato galimybę mėgėjų

sodo žemės sklypus parduoti asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka buvo suteikti sklypai ir už kuriuos teisės aktų nustatyta tvarka sumokėta valstybės vienkartinėmis išmokomis ar rubliais, taip pat kai sklype yra piliečiui nuosavybės teise priklausantis pastatas, ir nenumato mėgėjų sodo žemės sklypų pardavimo kitiems asmenims nei asmenims, kuriems tie sklypai buvo skirti. Sprendime nurodyta, kad iš prie Prašymo pateiktos informacijos nustatyta, jog Ginčo pastatas yra sodininkų bendrijos „*[duomenys neskelbtini]*“ teritorijoje, tačiau pagal sodininkų bendrijos generalinį planą prie šio pastato nėra suformuoto atskiro žemės sklypo, turinčio nustatytas ribas, numerį ir plotą. Atsižvelgdama į tai, Administracija padarė išvadą, kad statinys patenka į sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo teritoriją. Sprendime nurodyta, kad sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo teritorijos yra skirtos bendriems bendrijos poreikiams tenkinti, o žemės sklypo suformavimas prie ūkio pastato sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo teritorijoje neatitinka Žemės įstatymo, Nutarimo, kitų Sprendime minėtų teisės aktų bei teritorijų planavimo dokumentų reikalavimų. Šiuo pagrindu Administracija atsisakė leisti pradėti rengti Projektą. Sprendime nurodyta, kad jis pagal Taisyklių 77 punktą gali būti skundžiamas per ŽPDRIS NŽT struktūriniam padaliniui, atsakingam už priežiūrą, per 20 darbo dienų nuo Sprendimo paskelbimo ŽPDRIS dienos.

4. Pareiškėjas 2026 m. liepos 15 d. pateikė Komisijai skundą ir prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą. Komisijos narės (pranešėjos) 2026 m. liepos 21 d. rezoliucija pareiškėjo nurodytos termino praleidimo aplinkybės pripažintos svarbiomis, skundo padavimo terminas atnaujintas ir skundas priimtas nagrinėti.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ), Lietuvos Respublikos žemės įstatymo, Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo, Nutarimo, Taisyklių ir Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ) nuostatos.

VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, o administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. VAĮ 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintas išsamumo principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 9 punkte įtvirtintas objektyvumo principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs. VAĮ 10 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodytas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės ir administracinio sprendimo motyvai.

Sprendimo priėmimo metu galiojusios Sodininkų bendrijų įstatymo redakcijos 2 straipsnio 5 dalyje mėgėjų sodo teritorija buvo apibrėžta kaip savivaldybės ar jos dalies bendrojo plano sprendiniuose pažymėta, išskyrus atvejus, kol savivaldybės ar jos dalies bendrasis planas nėra parengtas, teisės aktu mėgėjų sodininkystei skirta teritorija, suformuota pagal žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą ir suskirstyta į sodininkų ir kitų asmenų nuosavybės ar kitomis teisėmis valdomus sodo sklypus ir bendrojo naudojimo žemę.

Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje Sprendimo priėmimo metu buvo nustatyta, kad mėgėjų sodo teritoriją sudaro sodininkų ir kitų asmenų, įsigijusių mėgėjų sodo teritorijoje sodo sklypą, naudojama nuosavybės ar kitomis teisėmis valdomų sklypų ir bendrojo naudojimo žemė, kuri teisės aktais buvo skirta mėgėjų sodininkystei plėtoti arba priskirta pagal vėliau patikslintą žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą.

Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 6 dalyje Sprendimo priėmimo metu buvo nustatyta, kad mėgėjų sodo teritorijoje žemės sklypai formuojami ir pertvarkomi pagal žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą Žemės įstatymo ar Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka.

Žemės įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 1 punkte reglamentuojamas valstybinės žemės išnuomojimas be aukciono, kai ji užstatyta fiziniams ar juridiniams asmenims nuosavybės teise priklausančiais ar jų nuomojamais statiniais ar įrenginiais ir naudojama šiems statiniams ar

įrenginiams eksploatuoti, išskyrus šiame punkte nustatytas išimtis. Žemės sklypo dydis tokiu atveju siejamas su statiniams ar įrenginiams eksploatuoti pagal jų paskirtį būtinu plotu.

Žemės įstatymo 11 straipsnio 5 dalies 1 punkte reglamentuojamas valstybinės žemės sklypų ar jų dalių pardavimas be aukciono, kai jie užstatyti fiziniams ar juridiniams asmenims nuosavybės teise priklausančiais statiniais ar įrenginiais ir naudojami bei būtini jiems eksploatuoti, išskyrus šiame punkte nustatytas išimtis.

Nutarimo 2.2 papunktyje Sprendimo priėmimo metu buvo nustatyta, kad mėgėjų sodo teritorijoje naudojami valstybinės žemės sklypai parduodami ir išnuomojami pagal sodo suplanavimo projektą, parengtą ir patvirtintą iki Teritorijų planavimo įstatymo įsigaliojimo – 1996 m. sausio 1 d., o mėgėjų sodo teritorijos valstybinės žemės plotai, pagal sodo suplanavimo projektą nesuformuoti atskirais valstybinės žemės sklypais, projektuojami pagal mėgėjų sodo teritorijos ar jos dalies žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą. Nutarimo 2.3 papunktyje nustatyta, kad žemėtvarkos projektas rengiamas visai mėgėjų sodo teritorijai arba tai jos daliai, kurioje formuojami parduodami ar išnuomojami valstybinės žemės sklypai. Nutarimo 3 punkte nustatomos asmenų, turinčių teisę pirkti mėgėjų sodo teritorijoje esančius valstybinės žemės sklypus, kategorijos ir sąlygos.

Taisyklių 1 punkte nustatyta, kad jos reglamentuoja žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo, finansavimo, viešinimo, derinimo, tikrinimo, tvirtinimo, keitimo ir koregavimo tvarką. Taisyklių 2.4 papunktyje numatytas Projekto rengimas, kai formuojami žemės sklypai esamiems statiniams ir įrenginiams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastro informacinėje sistemoje įrašytą jų pagrindinę tikslinę naudojimo paskirtį. Taisyklių 8 punkte nustatyta, kad Projektas rengiamas visai mėgėjų sodo teritorijai arba mėgėjų sodo teritorijos daliai. Taisyklių 10.4 papunktyje statinių, prie kurių formuojami žemės sklypai, savininkai tiesiogiai įvardyti kaip subjektai, turintys Projekto rengimo inicijavimo teisę. Taisyklių 10.10 papunktyje tokia teisė taip pat suteikta sodininkų bendrijai ar kitam asmeniui, pageidaujančiam ir turinčiam teisę pirkti ar nuomoti valstybinės žemės sklypą, esantį mėgėjų sodo teritorijoje. Taisyklių 17 punkte nustatyta, kad iniciatoriai prašymą organizuoti Projekto rengimą pateikia per ŽPDRIS. Taisyklių 19 punkte nustatyta, kad organizatorius prašymą organizuoti Projekto rengimą išnagrinėja ir priima sprendimą pradėti organizuoti Projekto rengimą arba motyvuotai atsisakyti organizuoti jo rengimą. Taisyklių 21 punkte reglamentuojami atvejai, kai siekiama formuoti valstybinės žemės sklypą statiniams ar įrenginiams eksploatuoti ir iniciatorius siekia valstybinę žemę įsigyti ar išsinuomoti be aukciono. Šiame punkte numatyti organizatoriaus atliekami tikrinimo veiksmai, skirti įvertinti galimybę formuojamame valstybinės žemės sklype esančius statinius ar įrenginius naudoti pagal paskirtį, ir tik atlikus nustatytus veiksmus priimamas sprendimas pradėti organizuoti Projekto rengimą arba motyvuotai atsisakyti jį organizuoti. Taisyklių 48 punkte nustatyta, kad formuojant be aukciono nuomotinus ar parduotinus valstybinės žemės sklypus, reikalingus juose esantiems statiniams ar įrenginiams eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastro informacinėje sistemoje įrašytą jų pagrindinę tikslinę naudojimo paskirtį, atliekami tikrinimo veiksmai galimybei naudoti statinius ar įrenginius pagal paskirtį įvertinti ir nustatomas formuojamo valstybinės žemės sklypo būtinasis dydis.

Skundžiamo Sprendimo priėmimo metu galiojusio Taisyklių 77 punkto redakcijoje buvo nustatyta, kad organizatoriaus sprendimai atsisakyti organizuoti Projekto rengimą per 20 darbo dienų nuo jų paskelbimo ŽPDRIS dienos gali būti skundžiami per ŽPDRIS NŽT struktūriniam padaliniui, atsakingam už priežiūrą. NŽT struktūrinis padalinys per 10 darbo dienų nuo skundo gavimo ŽPDRIS dienos pateikia motyvuotą atsakymą, kuris gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui.

Komisija Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ) nustatyta ikiteismine tvarka nagrinėja skundus (prašymus) dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje IAGNTĮ 5 straipsnio 2 dalyje nustatytos kompetencijos ribose (IAGNTĮ 2 straipsnio 1 dalis).

Dėl ginčo priskirtinumo Komisijai ir atsakovės argumento, kad skundą NŽT buvo galima pateikti kitais būdais

Atsakovė atsiliepime teigia, kad pareiškėjo skundas dėl Kauno rajono savivaldybės administracijos 2026 m. birželio 12 d. sprendimo Nr. *[duomenys neskelbtini]* negalėjo būti paduotas Komisijai, nes Sprendimo priėmimo metu galiojusio Taisyklių 77 punkto nuostatos numatė jo apskundimą per ŽPDRIS Nacionalinės žemės tarnybos struktūriniam padaliniui, atsakingam už priežiūrą, o šio padalinio motyvuotas atsakymas galėjo būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui. Atsakovės vertinimu, tokiu reguliavimu buvo nustatyta specialioji privaloma išankstinė ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka, todėl pareiškėjui ja nepasinaudojus ginčas nepriskirtinas Komisijai.

Komisija su tokiu teisinio reguliavimo aiškinimu nesutinka.

Skundžiamo Sprendimo priėmimo metu galiojusio Taisyklių 77 punkto nuostatos nustatė, kad organizatoriaus sprendimai atsisakyti organizuoti Projekto rengimą per 20 darbo dienų nuo jų paskelbimo ŽPDRIS dienos gali būti skundžiami per ŽPDRIS Nacionalinės žemės tarnybos struktūriniam padaliniui, atsakingam už priežiūrą. Šis padalinys per 10 darbo dienų nuo skundo gavimo ŽPDRIS dienos pateikia motyvuotą atsakymą, kuris gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Taigi atsakovė pagrįstai nurodo, kad nuo 2025 m. lapkričio 28 d. Taisyklėse buvo pakeistas iki tol galiojęs organizatoriaus sprendimų apskundimo reglamentavimas ir nustatyta galimybė tokį sprendimą administracine tvarka apskųsti NŽT struktūriniam padaliniui. Tačiau vien tai, kad poįstatyminiame teisės akte nustatyta konkreti administracinio sprendimo apskundimo institucija ir tolesnė jos atsakymo apskundimo teismui galimybė, savaime neleidžia daryti išvados, kad nustatyta privaloma išankstinė administracinio ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje laikomasi nuostatos, kad privaloma išankstinė administracinio ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka, ribojanti tiesioginį teisminės ar bendrosios ikiteisminės gynybos prieinamumą, turi būti aiškiai nustatyta įstatymu, o ne vien poįstatyminiu teisės aktu. Tokios tvarkos buvimas, kaip teisės kreiptis į atitinkamą ginčą nagrinėjančią instituciją ribojanti procesinė sąlyga, negali būti preziumuojamas ar išvedamas plečiamai iš poįstatyminio reguliavimo (žr., pvz., 2006 m. spalio 27 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS5-434/2006). Tai, kad tokia tvarka turi būti aiškiai ir nedviprasmiškai nustatyta įstatyme ir kad ją nustatančios įstatymo nuostatos negali būti aiškinamos plečiamai, pažymėta LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2007 m. spalio 11 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. AS11-296/2007. Taigi, teisės aktuose nustatytos išankstinės ginčo nagrinėjimo galimybės buvimas savaime nėra pakankamas pripažinti tokią tvarką privaloma, jeigu jos privalomumas aiškiai nekyla iš įstatymo.

IAGNTĮ nustato bendrąją Komisijos kompetenciją ikiteismine tvarka nagrinėti administracinius ginčus dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ir veiksmų (neveikimo), išskyrus įstatymuose nustatytas išimtis. Todėl sprendžiant, ar nagrinėjamu atveju ši bendroji Komisijos kompetencija eliminuojama, būtina nustatyti tam aiškų įstatyminį pagrindą.

Atsakovė tokį pagrindą sieja su Žemės įstatymo 40 straipsnio nuostatomis. Žemės įstatymo 40 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų finansavimo, rengimo, derinimo, visuomenės informavimo, tikrinimo, tvirtinimo, keitimo ir koregavimo tvarka nustatoma Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo taisyklėse.

Komisijos vertinimu, ši nuostata suteikia įgaliojimus poįstatyminiame teisės akte detalizuoti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo administracinę procedūrą, tačiau pačiame Žemės įstatyme nenustatyta, kad organizatoriaus sprendimas atsisakyti organizuoti Projekto rengimą prieš kreipiantis į Komisiją ar teismą privalomai turi būti apskųstas Nacionalinės žemės tarnybos struktūriniam padaliniui, atsakingam už priežiūrą. Žemės įstatyme taip pat nenustatyta, kad Taisyklių 77 punkte numatyta procedūra yra privaloma išankstinė administracinių ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka, kurios nesilaikymas pašalintų IAGNTĮ nustatytą Komisijos kompetenciją.

Šiame kontekste reikšminga ir pati Taisyklių 77 punkto formuluotė – organizatoriaus sprendimai „gali būti skundžiami“ NŽT struktūriniam padaliniui. Taisyklių 77 punkte nenustatyta, kad prieš kreipiantis į kitą ginčą nagrinėjančią instituciją asmuo privalo pasinaudoti šia administracine apskundimo galimybe. Nesant tokio reikalavimo įstatyme, poįstatyminio teisės akto

nuostata negali būti aiškinama plečiamai kaip sukurianti naują privalomą procesinę sąlygą ir kartu apribojanti įstatymu nustatytą Komisijos kompetenciją.

Aplinkybė, kad iki 2025 m. lapkričio 27 d. galiojusioje Taisyklių redakcijoje buvo tiesiogiai nurodyta galimybė atitinkamus sprendimus skųsti administracinių ginčų komisijai arba administraciniam teismui, o nuo 2025 m. lapkričio 28 d. Taisyklių 77 punkte nustatyta galimybė kreiptis į NŽT struktūrinį padalinį, patvirtina poįstatyminio reguliavimo pasikeitimą. Tačiau toks poįstatyminio reguliavimo pakeitimas pats savaime nėra pakankamas pagrindas konstatuoti, kad buvo pakeista įstatymu nustatyta administracinių ginčų kompetencija ir nustatyta nauja privaloma išankstinė administracinio ginčo nagrinėjimo stadija.

Komisija taip pat pažymi, kad vien tai, kad Taisyklėse numatyta galimybė vieno viešojo administravimo subjekto sprendimą apskųsti kitam viešojo administravimo subjektui, savaime nėra pakankamas pagrindas konstatuoti, kad tokia procedūra yra privaloma išankstinė administracinio ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka. Viešojo administravimo sistemoje teisės aktai gali numatyti aukštesnio, priežiūrą ar kontrolę atliekančio subjekto teisę tikrinti kito viešojo administravimo subjekto sprendimus. Tačiau jeigu tokiai procedūrai siekiama suteikti privalomos išankstinės ginčo nagrinėjimo tvarkos statusą ir dėl to paneigti įstatymu nustatytą bendrąją Komisijos kompetenciją, toks procesinis ribojimas turi aiškiai kilti iš įstatymo. Šiuo atveju tokio reguliavimo nenustatyta.

Atsakovės argumentas, kad Taisyklių 77 punkte nustatyta tvarka yra vienintelė galima teisių gynimo tvarka, iš esmės grindžiamas vien šio poįstatyminio teisės akto teksto palyginimu su ankstesne Taisyklių redakcija. Vien tai, kad ankstesnėje Taisyklių redakcijoje buvo tiesiogiai nurodyta galimybė kreiptis į administracinių ginčų komisiją, o naujoje redakcijoje nurodyta NŽT priežiūros procedūra, patvirtina poįstatyminio reguliavimo pasikeitimą, tačiau savaime neįrodo, kad aplinkos ministrui buvo suteikti įstatyminiai įgaliojimai panaikinti ar apriboti IAGNTĮ nustatytą Komisijos kompetenciją.

Priešingas aiškinimas reikštų, kad ministro įsakymu patvirtintomis taisyklėmis būtų galima pakeisti įstatymo nustatytą administracinių ginčų priskirtinumą ir sukurti naują privalomą ikiteisminio ginčo nagrinėjimo grandį. Toks aiškinimas neatitiktų teisės aktų hierarchijos ir LVAT praktikoje suformuoto reikalavimo privalomą ikiteisminę ginčų nagrinėjimo tvarką nustatyti įstatymu.

Atsižvelgdama į tai, Komisija daro išvadą, kad Taisyklių 77 punkte nustatyta galimybė organizatoriaus sprendimą apskųsti Nacionalinės žemės tarnybos struktūriniam padaliniui, atsakingam už priežiūrą, nagrinėjamu atveju negali būti vertinama kaip privaloma išankstinė administracinio ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka, kurios nesilaikymas užkirstų kelią pareiškėjui kreiptis į Komisiją. Todėl atsakovės argumentas, kad pareiškėjo skundas vien dėl to, jog prieš kreipdamasis į Komisiją pareiškėjas nepasinaudojo Taisyklių 77 punkte nustatyta apskundimo NŽT galimybe, nepriskirtinas Komisijos kompetencijai, atmetamas.

Atsakovė atsiliepime taip pat nurodo, kad pareiškėjui nepavykus skundžiamo Sprendimo apskųsti per ŽPDRIS, jis galėjo kreiptis tiesiogiai į Nacionalinę žemės tarnybą, pateikti skundą kitomis elektroninių ryšių priemonėmis arba kreiptis į Nacionalinę žemės tarnybą dėl pagalbos pasinaudojant Taisyklių 77 punkte numatyta apskundimo galimybe.

Komisijos vertinimu, šie atsakovės argumentai neturi lemiamos reikšmės sprendžiant nagrinėjamo ginčo priskirtinumą Komisijai.

Kaip jau konstatuota pirmiau, Taisyklių 77 punkte nustatyta galimybė organizatoriaus sprendimą apskųsti Nacionalinės žemės tarnybos struktūriniam padaliniui, atsakingam už priežiūrą, nagrinėjamu atveju nelaikytina privaloma išankstine administracinio ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka, kurios nesilaikymas pašalintų IAGNTĮ nustatytą Komisijos kompetenciją. Todėl aplinkybė, ar pareiškėjas techniškai galėjo pasinaudoti šia papildoma administracinio sprendimo peržiūros galimybe kitu būdu, savaime negali lemti išvados, kad jo skundas Komisijai buvo neleistinas.

Be to, skundžiamame Sprendime pareiškėjui buvo nurodyta konkreti jo apskundimo tvarka – pagal Taisyklių 77 punktą skundą per 20 darbo dienų nuo Sprendimo paskelbimo ŽPDRIS dienos pateikti per ŽPDRIS Nacionalinės žemės tarnybos struktūriniam padaliniui, atsakingam už priežiūrą.

Tokį skundo pateikimo būdą nustatė ir Sprendimo priėmimo metu galiojusi Taisyklių 77 punkto redakcija.

Atsakovė atsiliepime nepagrindė konkrečia teisės norma, kad Taisyklių 77 punkte nustatytai apskundimo procedūrai pareiškėjas galėjo lygiaverčiai pasinaudoti pateikdamas skundą Nacionalinei žemės tarnybai ne per ŽPDRIS, o kitomis elektroninių ryšių priemonėmis. Vien atsakovės nurodyta praktinė galimybė kreiptis į Nacionalinę žemės tarnybą kitu būdu nepakeičia pačiame Sprendime ir Taisyklių 77 punkte nurodyto procesinio skundo pateikimo būdo.

Kita vertus, Komisijai šioje byloje nėra būtina galutinai spręsti, ar pareiškėjas iš tiesų galėjo techninėmis ar kitomis priemonėmis pateikti skundą Nacionalinei žemės tarnybai ne per ŽPDRIS. Net ir pripažinus tokią galimybę, tai nepakeistų pirmiau padarytos išvados, kad Taisyklių 77 punkte nustatyta administracinio sprendimo apskundimo galimybė nėra privaloma išankstinė ginčo nagrinėjimo ne teismo tvarka ir todėl nesudaro pagrindo nepriskirti pareiškėjo skundo Komisijos kompetencijai.

Pažymėtina ir tai, kad pareiškėjo skundo padavimo Komisijai termino klausimas jau išspręstas Komisijos narės (pranešėjos) 2026 m. liepos 21 d. rezoliucija – termino praleidimo priežastys pripažintos svarbiomis, terminas atnaujintas ir skundas priimtas nagrinėti. Todėl nagrinėjant bylą iš esmės nėra pagrindo iš naujo vertinti tų pačių aplinkybių tiek, kiek jos buvo reikšmingos būtent sprendžiant skundo padavimo termino atnaujinimo klausimą.

Atsižvelgdama į tai, Komisija atmeta atsakovės argumentą, kad pareiškėjo galimybė kitu būdu kreiptis į Nacionalinę žemės tarnybą sudaro pagrindą pripažinti jo kreipimąsi į Komisiją netinkamu ar ginčą nepriskirtinu Komisijai.

Dėl skundžiamo Sprendimo teisėtumo

Nagrinėjamoje byloje ginčo esmę sudaro tai, kad Administracija skundžiamu Sprendimu atsisakė leisti pradėti rengti Projektą, nurodydama, kad žemės sklypo suformavimas prie ūkio pastato sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo teritorijoje neatitinka Žemės įstatymo, Nutarimo, kitų minėtų teisės aktų bei teritorijų planavimo dokumentų reikalavimų, o pareiškėjas laikosi pozicijos, kad, kaip Ginčo pastato savininkas, turi teisę ne aukciono būdu pirkti ir (ar) nuomoti atitinkamam pastatui eksploatuoti pagal jo paskirtį reikalingą žemę, kuri turi būti suprojektuota pagal mėgėjų sodo teritorijos dalies žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą.

Taigi, Komisija šioje byloje vertina, ar atsakovė, priimdama skundžiamą Sprendimą, pagrįstai atsisakė leisti pradėti rengti Projektą, ar skundžiamas Sprendimas atitinka motyvuotumo, išsamumo ir teisėtumo kriterijus.

Komisija, vertindama Sprendimo teisėtumą ir pagrįstumą, pirmiausia patikrino, ar Administracijos Sprendime pacituotas teisinis reguliavimas buvo aktualus jo priėmimo – 2026 m. birželio 12 d. – metu. Nustatyta, kad dalis Sprendime nurodyto teisinio reguliavimo Sprendimo priėmimo metu nebegaliojo.

Sodininkų bendrijų įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje Sprendimo priėmimo metu iš tiesų buvo įtvirtinta Sprendime iš esmės nurodyta mėgėjų sodo teritorijos sąvoka. Pažymėtina tik tai, kad Sprendime šis įstatymo struktūrinis vienetas netiksliai pavadintas „punktu“, nors tai yra straipsnio dalis. Tačiau Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalis Sprendimo priėmimo metu nebegaliojo tokia redakcija, kokia buvo pacituota Sprendime. Sprendime vartota ankstesnė formuluotė apie teritoriją, priskirtą pagal „bendrijos teritorijos žemėtvarkos projektą“, nors 2026 m. birželio 12 d. galiojusi norma jau nurodė žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą.

Dar reikšmingesnis neatitikimas nustatytas dėl Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 6 dalies. Sprendime nurodyta, kad žemės sklypai mėgėjų sodų teritorijoje formuojami ir pertvarkomi vadovaujantis sodo suplanavimo projektu, o jo nesant ar jį tikslinant – pagal žemės valdos projektą arba detalųjį planą. Tokia norma 2026 m. birželio 12 d. nebegaliojo. Tuo metu galiojusi Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 6 dalis nustatė, kad mėgėjų sodo teritorijoje žemės sklypai formuojami ir pertvarkomi pagal žemės valdos projektą ar teritorijų planavimo dokumentą Žemės įstatymo ar Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka.

Taip pat neaktualia redakcija Sprendime pacituotas Nutarimo 2.2 papunktis. Sprendime nurodyta, kad mėgėjų sodo teritorijos valstybinės žemės plotai, pagal sodo suplanavimo projektą nesuformuoti atskirais valstybinės žemės sklypais, „projektuojami, parduodami ir išnuomojami pagal mėgėjiško sodo teritorijos žemėtvarkos projektą arba mėgėjiško sodo teritorijos detalųjį planą“. Tačiau Sprendimo priėmimo metu galiojęs Nutarimo 2.2 papunktis nustatė kitaip – tokie atskirais valstybinės žemės sklypais nesuformuoti valstybinės žemės plotai projektuojami pagal mėgėjų sodo teritorijos ar jos dalies žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą.

Šis skirtumas nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis yra esminis.

Pareiškėjas būtent ir prašė Administracijos leisti pradėti rengti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą. Taigi aktuali Nutarimo 2.2 papunkčio redakcija tiesiogiai reglamentavo tokios rūšies planavimo dokumento rengimą tais atvejais, kai mėgėjų sodo teritorijos valstybinės žemės plotai pagal sodo suplanavimo projektą nėra suformuoti atskirais valstybinės žemės sklypais. Todėl šiuo atveju neaktualių teisės normų citavimas negali būti vertinamas vien kaip formalus ar redakcinis netikslumas. Pasikeitęs reguliavimas buvo tiesiogiai susijęs su klausimu, kokiu planavimo dokumentu ir kokia procedūra gali būti projektuojamas nesuformuotas valstybinės žemės plotas, t. y. su pačia pareiškėjo Prašymo esme. Be to, Sprendime, pacitavus neaktualų reguliavimą, toliau teigiama, kad būtent „šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas“ lemia neigiamą pareiškėjo Prašymo vertinimą. Tokia išvada neatitinka faktinės situacijos, nes dalis prieš ją pacituotų normų Sprendimo priėmimo metu nebegaliojo.

Viešojo administravimo subjekto pareiga nurodyti administracinio sprendimo teisinį pagrindą reiškia pareigą remtis sprendimo priėmimo metu galiojančiu ir konkrečiam teisiniam santykiui taikytinu reguliavimu. Neigiamas administracinis sprendimas negali būti laikomas tinkamai teisiškai pagrįstu, kai jo esminė argumentacija grindžiama nebegaliojančiomis teisės normų redakcijomis, juolab kai aktualus teisinis reguliavimas nagrinėjamą procedūrą reglamentuoja kitaip.

Taisyklių 77 punkto redakcija, kuri Sprendime nurodyta jo apskundimo dalyje, priešingai, Sprendimo priėmimo metu galiojo. Taigi šiuo aspektu Administracija rėmėsi aktualiu poįstatyminiu reguliavimu. Tačiau tinkamai nurodyta apskundimo nuostata nepanaikina Sprendimo materialiojo teisinio pagrindo trūkumų.

Komisija pažymi, kad nagrinėjamos bylos dalykas nėra pareiškėjo galutinės teisės ne aukciono būdu įsigyti ar išsinuomoti konkretų 0,0538 ha valstybinės žemės sklypą nustatymas. Sprendimu išspręstas ankstesnis administracinės procedūros klausimas – ar leisti pradėti organizuoti Projekto rengimą, todėl Komisija vertina, ar Administracija turėjo pakankamą faktinį ir teisinį pagrindą jau šioje procedūros stadijoje galutinai konstatuoti, kad pareiškėjo siekiamas Projektas negali būti rengiamas.

Taisyklių 10.4 papunktyje statinių, prie kurių formuojami žemės sklypai, savininkai tiesiogiai nurodyti kaip subjektai, turintys Projekto rengimo inicijavimo teisę. Byloje nustatyta, kad pareiškėjas yra Nekilnojamojo turto registre įregistruoto Ginčo pastato bendraturtis. Taigi jis turi teisę inicijuoti tokios procedūros pradėjimą.

Komisija sutinka su atsakove, kad Projekto rengimo inicijavimo teisė nėra tapati galutinei materialiajai teisei į valstybinės žemės pardavimą ar nuomą be aukciono. Vien Ginčo pastato įregistravimas Nekilnojamojo turto registre savaime nepatvirtina, kad pareiškėjui turi būti suformuotas jo prašomo dydžio sklypas ar kad toks sklypas vėliau besąlygiškai turi būti jam parduotas ar išnuomotas. Šiems klausimams taikomos papildomos Žemės įstatymo, Nutarimo ir kitų teisės aktų sąlygos. Tačiau tai savaime nepatvirtina Administracijos pasirinkto atsisakymo pradėti Projekto rengimą teisėtumo.

Aktuali Nutarimo 2.2 papunkčio redakcija tiesiogiai reglamentuoja situaciją, kai mėgėjų sodo teritorijos valstybinės žemės plotai pagal sodo suplanavimo projektą nėra suformuoti atskirais valstybinės žemės sklypais. Tokie plotai projektuojami pagal mėgėjų sodo teritorijos ar jos dalies žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą. Dėl to aplinkybė, kad prie Ginčo pastato nėra jau suformuoto atskiro valstybinės žemės sklypo, savaime negali būti pakankamu pagrindu atsisakyti pradėti procedūrą, kurios paskirtis, esant teisės aktuose nustatytoms sąlygoms, kaip tik yra tokį nesuformuotą valstybinės žemės plotą projektuoti.

Sprendime Administracija nurodė, kad pagal sodininkų bendrijos „*[duomenys neskelbtini]*“ generalinį planą prie Ginčo pastato nėra suformuoto žemės sklypo, ir vien iš šios aplinkybės padarė išvadą, kad Ginčo pastatas patenka į bendrojo naudojimo teritoriją. Tačiau Sprendime nėra atskleista, kokiais konkrečiais generalinio plano sprendiniais, be aplinkybės, kad nėra atskiro suformuoto sklypo, grindžiama išvada dėl konkretaus valstybinės žemės ploto teisinio statuso.

Komisijos vertinimu, atskiro žemės sklypo nebuvimas ir žemės priskyrimas bendrojo naudojimo teritorijai nėra savaime tapačios teisinės aplinkybės. Iš Sprendimo motyvų neįmanoma nustatyti, ar Administracija vertino konkrečius generalinio plano grafinius bei tekstinius sprendinius ir kokiu pagrindu nustatė būtent pareiškėjo nurodyto 0,0538 ha ploto priskyrimą bendrojo naudojimo žemei. Net jeigu būtų nustatyta, kad Ginčo pastatas iš tiesų yra bendrojo naudojimo teritorijoje, Administracija turėjo nurodyti konkrečią galiojančią teisės normą arba teritorijų planavimo dokumento sprendinį, iš kurio kiltų teisinė išvada, kad tokioje teritorijoje apskritai negali būti pradėta žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo procedūra. Sprendime tokia norma nenurodyta.

Komisijos vertinimu, Sprendimo išvada, kad „žemės sklypo suformavimas prie ūkio pastato sodininkų bendrijos bendrojo naudojimo teritorijoje neatitinka LR žemės įstatymo, Nutarimo, kitų minėtų teisės aktų bei teritorijų planavimo dokumentų reikalavimų“, yra bendro pobūdžio. Joje neįvardyta, kokia konkreti Žemės įstatymo norma draudžia tokį formavimą, kokia aktuali Nutarimo nuostata lemia tokį draudimą ar koks konkretus teritorijų planavimo dokumento sprendinys užkerta kelią rengti Projektą. Priešingai, aktualus Nutarimo 2.2 papunktis tiesiogiai numato galimybę atskirais sklypais nesuformuotus mėgėjų sodo teritorijos valstybinės žemės plotus projektuoti pagal žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą. Sprendime šios aktualios teisės normos ir Administracijos neigiamos išvados santykis apskritai nebuvo įvertintas, nes Administracija rėmėsi nebeaktualia Nutarimo 2.2 papunkčio redakcija.

Atsakovė atsiliepime papildomai nurodo, kad Ginčo pastatas yra pagalbinio ūkio paskirties ir dėl to gali būti laikomas neturinčiu aiškios funkcinės priklausomybės ar savarankiško naudojimo pobūdžio statiniu, kuriam Žemės įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 1 punkte ir 11 straipsnio 5 dalies 1 punkte nustatytos išimtys.

Komisijos vertinimu, šis argumentas gali būti teisiškai reikšmingas iš naujo nagrinėjant pareiškėjo Prašymą, tačiau jis nepaneigia skundžiamo Sprendimo trūkumų.

Pirmiausia Komisija pažymi, kad pačiame skundžiamame Sprendime nėra atliktas individualus Ginčo pastato faktinio naudojimo, jo funkcinio ryšio su kitais objektais, galimybės jį naudoti pagal Nekilnojamojo turto kadastre įrašytą paskirtį ir jam eksploatuoti būtino žemės ploto vertinimas. Be to, vien registro įraše nurodyta paskirtis „pagalbinio ūkio“ savaime neatsako į visus Žemės įstatyme įtvirtintos išimties taikymui reikšmingus klausimus. Turi būti nustatytos konkrečios statinio savybės, funkcinė paskirtis ir faktinis naudojimas. Pažymėtina, kad Taisyklių 21 punkte tokie tikrinimo veiksmai numatyti esant šiame punkte nustatytoms sąlygoms, o Taisyklių 48 punkte reglamentuojamas galimybės naudoti statinius pagal paskirtį ir būtinojo sklypo dydžio vertinimas formuojant be aukciono nuomotinus ar parduotinus valstybinės žemės sklypus. Todėl tokio vertinimo rezultatas negali būti pakeistas vien abstrakčia išvada, padaryta iš statinio paskirties pavadinimo.

Komisija taip pat pažymi, kad atsakovės argumentai dėl Žemės įstatymo 9 ir 11 straipsniuose nustatytų išimčių iš esmės išplėtoti tik atsiliepime Komisijai. Pačiame skundžiamame Sprendime atsisakymas leisti pradėti rengti Projektą nebuvo grindžiamas individualia išvada, kad Ginčo pastatas pagal konkrečią Žemės įstatymo normą yra statinys, dėl kurio pobūdžio valstybinė žemė negali būti parduodama ar išnuomojama ne aukciono būdu.

Administracinio sprendimo teisėtumas pirmiausia vertinamas pagal jo priėmimo metu pačiame administraciniame sprendime nurodytą faktinį ir teisinį pagrindą. Viešojo administravimo subjektas atsiliepime gali paaiškinti sprendimo motyvus, tačiau negali tik ginčo nagrinėjimo metu sukurti iš esmės naujo neigiamo administracinio sprendimo teisinio pagrindo. Todėl šie atsakovės argumentai gali būti vertinami Administracijai iš naujo nagrinėjant pareiškėjo Prašymą, tačiau jais negali būti pašalintas skundžiamo Sprendimo teisinio pagrindo trūkumas.

Atsakovė taip pat teigia, kad pareiškėjas nepateikė dokumentų, patvirtinančių teisės aktų nustatytą ginčo valstybinės žemės suteikimo ar naudojimo pagrindą, ir todėl neatitinka Nutarimo 3 punkte bei Žemės įstatyme nustatytų sąlygų.

Komisija sutinka, kad tokios aplinkybės gali būti svarbios sprendžiant galutinį klausimą dėl konkretaus valstybinės žemės sklypo pardavimo ar nuomos pareiškėjui. Tačiau skundžiamame Sprendime nėra nuosekliai paaiškinta, kokio konkretaus dokumento ar teisinio žemės naudojimo pagrindo pareiškėjui trūksta jau Projekto rengimo inicijavimo stadijoje, kokia konkreti teisės norma nustato tokį dokumentą kaip būtiną sąlygą pradėti organizuoti Projektą ir kodėl šios aplinkybės negali būti tikrinamos Taisyklėse numatytos procedūros metu.

Komisija sutinka ir su tuo, kad sodininkų bendrijos „*[duomenys neskelbtini]*“ valdybos pritarimas pareiškėjo iniciatyvai savaime nesukuria materialiosios teisės į valstybinės žemės sklypo pardavimą ar nuomą. Tačiau vien tai taip pat nepatvirtina, kad Projekto rengimo procedūra apskritai negali būti pradėta.

Komisija taip pat sutinka su atsakove, kad pareiškėjo nurodyta Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-550/2013 savaime nenulemia šio ginčo rezultato. Pareiškėjo galutinė materialioji teisė turi būti vertinama pagal konkrečias šios bylos aplinkybes ir aktualų viešosios teisės reguliavimą. Tačiau pareiškėjo argumento dėl teismų praktikos nepakankamumas nepaneigia Administracijos pareigos savo neigiamą administracinį sprendimą pagrįsti aktualiomis teisės normomis ir konkrečiomis faktinėmis aplinkybėmis.

Komisija pažymi, kad VAĮ nustatytas išsamumo principas ir pareiga administraciniame sprendime nurodyti jo faktinį bei teisinį pagrindą nėra vien formalūs reikalavimai.

Atsakovei yra suteikti įgaliojimai viešojo administravimo srityje, todėl ji savo veikloje privalo, be kita ko, vadovautis bendraisiais viešosios teisės principais ir privalo laikytis ir VAĮ 3 straipsnyje įtvirtintų viešojo administravimo principų, *inter alia* (lot. be kita ko) įstatymo viršenybės bei objektyvumo principų. VAĮ 3 straipsnio, 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktų reglamentavimas nustato, kad administracinis sprendimas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, jame turi būti išdėstyti aiškūs priimto sprendimo motyvai.

Motyvavimo pareigos turinys LVAT praktikoje visų pirma siejamas su teisėtumo principo suponuojamų reikalavimų laikymusi. LVAT yra pažymėjęs, kad individualiame administraciniame akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (žr., pvz., LVAT 2011 m. birželio 27 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą byloje Nr. A556-336/2011; 2014 m. kovo 25 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartį administracinėje byloje Nr. A756-997/2014, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 25, 2014, 130–142 p.). Įgyvendindamas diskrecijos teisę, viešojo administravimo subjektas privalo atidžiai ištirti, paremti savo vertinimą argumentais, kurie yra reikšmingi ir kurie pagrindžia jais remiantis padarytas išvadas, atspindi faktines aplinkybes tokias, kokios jos iš tikrųjų yra, bei kurių pakanka pagrindimui, ir atsižvelgti į visus svarbius veiksnius (šiuo aspektu žr. LVAT 2014 m. vasario 10 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A662-563/2014). Pažymėtina ir tai, kad tinkamas motyvavimas apima ne tik tinkamą teisinio pagrindo nurodymą ir taikymą, bet ir reikalavimą priimamame teisės akte nurodyti pagrindinius faktus. Kaip ne kartą akcentavo LVAT, esminė individualaus administracinio akto pagrįstumo sąlyga – turi būti nustatytos ne pavienės faktinės aplinkybės, o juridinių faktų visetas, būtinas ir pakankamas teisės normai taikyti (žr., pavyzdžiui, 2015 m. vasario 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A398-442/2015; 2012 m. liepos 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A520-2294/2012; 2012 m. rugpjūčio 3 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A444-2366/2012).

Asmeniui turi būti sudaryta galimybė iš administracinio sprendimo turinio suprasti, kokios konkrečios aplinkybės nustatytos, kokios galiojančios teisės normos joms pritaikytos ir kodėl iš šių aplinkybių bei normų kyla būtent asmeniui nepalanki išvada. Nagrinėjamu atveju šių reikalavimų nebuvo laikytasi tinkamai. Sprendimo materialusis teisinis pagrindas iš dalies sudarytas iš Sprendimo

priėmimo metu nebegaliojusių Sodininkų bendrijų įstatymo ir Nutarimo normų redakcijų. Aktualus Nutarimo 2.2 papunktis, kuris tiesiogiai numatė atskirais sklypais nesuformuotų mėgėjų sodo teritorijos valstybinės žemės plotų projektavimą pagal žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektą, Sprendime nebuvo tinkamai pritaikytas ir įvertintas. Iš atskiro suformuoto sklypo nebuvimo Administracija padarė išvadą dėl Ginčo pastato buvimo bendrojo naudojimo teritorijoje, tačiau nenurodė konkrečių generalinio plano sprendinių, patvirtinančių tokį teisinį statusą. Sprendime nenurodyta konkreti aktuali teisės norma, iš kurios kiltų išvada, kad bendrojo naudojimo teritorijoje šiuo konkrečiu atveju apskritai negalima pradėti Projekto rengimo. Sprendime nevertintas Ginčo pastato naudojimas pagal paskirtį, jo funkcinis pobūdis ir žemės poreikis jo eksploatavimui, nors atsakovė tik Komisijos procese šiomis aplinkybėmis papildomai grindžia Prašymo netenkinimą.

Komisija sprendžia, kad šių trūkumų visuma tiesiogiai susijusi su esmine Sprendimo išvada ir neleidžia konstatuoti, kad Sprendimas pagrįstas tinkamai nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis ir Sprendimo priėmimo metu galiojusiu teisiniu reguliavimu. Nustatyti trūkumai nėra formalūs. Jie galėjo turėti tiesioginę įtaką Sprendimo turiniui, nes Administracija taikė neaktualų teisinį reguliavimą būtent spręsdama klausimą, ar gali būti rengiamas pareiškėjo prašomas žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektas.

Komisija pažymi, kad atsakovės atsiliepime pateikti papildomi paaiškinimai savaime nelaikytini skundžiamo Sprendimo motyvais, atsiliepimu negali būti sukurtas naujas, Sprendime neegzistavęs sprendimo faktinis ar teisinis pagrindas.

Atsižvelgdama į išdėstytas aplinkybes Komisija konstatuoja, kad Kauno rajono savivaldybės administracijos 2026 m. birželio 12 d. sprendimas Nr. *[duomenys neskelbtini]* neatitinka VAĮ nustatyto išsamumo principo bei administraciniam sprendimui keliamų faktinio ir teisinio pagrįstumo bei motyvuotumo reikalavimų, todėl yra naikintinas.

Dėl atsakovės įpareigojimo priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl pateikto Prašymo

Panaikinus skundžiamą Sprendimą, pareiškėjo Prašymas lieka neišspręstas teisės aktų reikalavimus atitinkančiu administraciniu sprendimu. Todėl pareiškėjo reikalavimas įpareigoti atsakovę priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl Prašymo yra tenkintinas.

Kartu Komisija pabrėžia, kad Sprendimo panaikinimas nereiškia, jog pareiškėjas jau yra įrodęs savo teisę į konkretų 0,0538 ha valstybinės žemės sklypą, jo pardavimą ar nuomą ne aukciono būdu. Iš naujo nagrinėdama Prašymą Administracija savo kompetencijos ribose turi nustatyti ir įvertinti visas reikšmingas aplinkybes, be kita ko, aktualius sodininkų bendrijos teritorijos planavimo dokumentų sprendinius, konkretaus valstybinės žemės ploto teisinį statusą, Ginčo pastato faktinį naudojimą ir jo funkcinį pobūdį, galimybę jį naudoti pagal Nekilnojamojo turto kadastre įrašytą paskirtį, pareiškėjo ir kitos Ginčo pastato bendraturtės teises, valstybinės žemės naudojimo teisinį pagrindą, taip pat atlikti Taisyklėse numatytus tikrinimo veiksmus, jeigu jų atlikimas pagal konkrečias aplinkybes privalomas. Tik atlikusi tokį individualų vertinimą Administracija gali priimti naują sprendimą pradėti organizuoti Projekto rengimą arba, jeigu nustatytas teisės aktuose įtvirtintas pagrindas, motyvuotai atsisakyti jį organizuoti.

Komisija negali perimti Administracijos funkcijų, pati nustatyti formuotino žemės sklypo ribų ir dydžio ar nuspręsti dėl jo pardavimo ar nuomos pareiškėjui. Todėl pareiškėjo reikalavimas dėl įpareigojimo tenkintinas tiek, kiek Administracija įpareigotina iš naujo išnagrinėti Prašymą ir priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Spręsdama dėl įpareigojimo įvykdymo termino, Komisija vadovaujasi IAGNTĮ 23 straipsnio 1 dalimi, pagal kurią įsiteisėjęs administracinių ginčų komisijos sprendimas turi būti įvykdytas per 20 darbo dienų nuo įsiteisėjusio sprendimo gavimo dienos, jeigu Komisija nenustato kitokio termino.

Nagrinėjamu atveju Komisija sprendžia, kad yra pagrindas nustatyti trumpesnį – 10 darbo dienų – sprendimo įvykdymo terminą. Taisyklių 19 punkte nustatyta, kad organizatorius prašymą organizuoti Projekto rengimą išnagrinėja per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos ir priima sprendimą pradėti organizuoti Projekto rengimą arba motyvuotai atsisakyti organizuoti jo rengimą. Nors pareiškėjo 2026 m. balandžio 28 d. Prašymas Administracijoje jau buvo išnagrinėtas, panaikinus

dėl jo priimtą Sprendimą Administracija turi šį Prašymą išnagrinėti iš naujo, vadovaudamasi aktualiu teisiniu reguliavimu ir Komisijos sprendime pateiktu teisiniu vertinimu. Atsižvelgiant į specialiajame teisės akte nustatytą 10 darbo dienų terminą tokio pobūdžio prašymui išnagrinėti, taip pat į tai, kad Prašymas ir jo priedai Administracijai jau yra pateikti ir jai žinomi, Komisijos vertinimu, 10 darbo dienų terminas nuo įsiteisėjusio Komisijos sprendimo gavimo dienos yra pakankamas Prašymui iš naujo išnagrinėti ir naujam teisės aktų reikalavimus atitinkančiam sprendimui priimti.

Kartu pažymėtina, kad Komisijos nustatytas terminas nepaneigia Taisyklių 19 punkte įtvirtintų specialių termino pratęsimo taisyklių, jeigu iš naujo nagrinėjant Prašymą objektyviai atsirastų šiame punkte nustatytos jų taikymo sąlygos.

Atsižvelgdama į tai, Komisija nustato 10 darbo dienų terminą nuo įsiteisėjusio šio Komisijos sprendimo gavimo dienos Prašymui iš naujo išnagrinėti ir naujam teisės aktų reikalavimus atitinkančiam sprendimui priimti.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

1. Panaikinti Kauno rajono savivaldybės administracijos 2026 m. birželio 12 d. sprendimą Nr. *[duomenys neskelbtini]* „Dėl atsisakymo leisti pradėti rengti valstybinės žemės sklypo, esančio Kauno r. sav., *[duomenys neskelbtini]*, formavimo ir pertvarkymo projektą (ZSFP-*[duomenys neskelbtini]*)“.

2. Įpareigoti Kauno rajono savivaldybės administraciją iš naujo išnagrinėti 2026 m. balandžio 28 d. per Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinę sistemą pateiktą prašymą organizuoti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimą (paslaugos Nr. ZSFP-*[duomenys neskelbtini]*) ir per 10 darbo dienų nuo įsiteisėjusio šio Komisijos sprendimo gavimo dienos priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą, išskyrus atvejus, kai teisės aktų nustatyta tvarka atsiranda pagrindas šį terminą pratęsti.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė Lionela Gelmanienė

Komisijos narės Daiva Bereikienė

Beata Labutytė